

RUE Serg. Henri-Auguste De Bruyne STRAAT

FR

Henri-Auguste De Bruyne naquit à Blankenberge le 2 février 1868. Il fit ses études à Bruges et s'engagea dans l'armée dès l'âge de 18 ans. En juin 1888, il se porta volontaire pour le Congo.

Le roi Léopold II dirigeait alors des explorations dans le but de poursuivre la colonisation du Congo. Bien que selon la propagande coloniale, cette guerre fut motivée par la volonté de mettre fin à l'esclavage pratiqué par ceux qui sont alors décrits comme des Arabes, les réelles motivations derrière la guerre contre les arabisés Swahilis du Zanzibar étaient bien plus d'ordre économique que philanthropique. Alors que le projet colonial est aujourd'hui sujet à débat, il représentait pour des Belges comme De Bruyne la gloire, l'avenir et la fortune de leur pays.

Arrivée de De Bruyne au Congo

De Bruyne arriva le 13 octobre 1889 à Boma au Congo. Durant cette période, des peuples autochtones, des peuples Arabo-swahilis et des expéditions militaires se disputaient l'est du pays. À son arrivée, il fut désigné adjoint du sous-lieutenant Lenger dans la zone de Lomami. Deux ans plus tard, le poste fut levé et De Bruyne fut nommé sous-lieutenant de la Force publique et adjoint du lieutenant Lippens à Kasongo.

Des confrontations entre Arabo-Swahilis et blancs se multiplièrent dans toute la zone de Kasongo. Lippens et De Bruyne furent faits prisonniers dès leur arrivée par le chef des zanzibarites. Fin 1891, plus aucun courrier, ni marchandises, ni vivres ne leur furent expédiés. Des négociations débutèrent entre le commandant représentant des blancs et le chef des Arabo-Swahilis pour libérer Lippens et De Bruyne.

En 1892, le lieutenant Sheerflinck fut envoyé dans la région pour négocier leur libération. Il tenta en vain de convaincre De Bruyne de s'évader et de lui faire croire que son chef Lippens serait déjà mort à son retour. Après sa rencontre avec Sheerflinck, De Bruyne retrouva Lippens en vie mais en mauvaise santé. Dans les jours qui suivirent, les troupes de Dhanis et Sheerflinck attaquèrent les troupes de camp arabo-swahili dont une partie se replia à Kassongo et tua Lippens et De Bruyne en guise de représailles.

NL

Henri-Auguste De Bruyne werd geboren in Blankenberge op 2 februari 1868. Hij studeerde in Brugge en ging op 18-jarige leeftijd in het leger. In juni 1888 gaf hij zich op als vrijwilliger voor Congo.

Koning Leopold II leidde toen exploraties om Congo verder te koloniseren.

Hoewel de oorlog volgens koloniale propaganda een einde zou maken aan de slavernij bedreven door diogenen die toen als Arabieren werden omschreven, waren de werkelijk-motieven achter de oorlog tegen de Arabische Swahili op Zanzibar eerder economisch dan filantropisch van aard. Hoewel het koloniale project tegenwoordig voor is voor debat, vertegenwoordigde het voor Belgen als De Bruyne de glorie, de toekomst en het fortuin van hun land.

De Bruyne kwam aan in Congo

De Bruyne kwam op 13 oktober 1889 aan in Boma, Congo. Tijdens deze periode vochten inheemse volkeren, Arabo-Swahili volkeren en militaire expedities om het coostelijk deel van het land. Bij zijn aankomst werd hij benoemd tot adjunct van onderluitenant Lenger in het Lomami-gebied. Twee jaar later werd de functie opgeheven en werd De Bruyne benoemd tot onderluitenant van de publieke macht en adjunct van luitenant Lippens te Kasongo.

Confrontaties tussen Arabo-Swahili en blanken vermenigvuldigden zich in het hele Kasongo-gebied. Lippens en De Bruyne werden meteen na hun aankomst gevangen genomen door de leider van de Zanzibari. Eind 1891 werd er geen post, goederen of voedsel meer naar hen gestuurd. Onderhandelingen begonnen tussen de commandant die als tegenwoordiger van de blanken optrad en de leider van de Arabo-Swahili om Lippens en De Bruyne vrij te krijgen.

In 1892 werd luitenant Sheerflinck naar het gebied gestuurd om over hun vrijlating te onderhandelen. Hij trachtte tevergeefs De Bruyne te overtuigen om te ontsnappen en hem te doen geloven dat zijn leider Lippens reeds dood zou zijn wanneer hij terugkeerde. Na zijn ontmoeting met Sheerflinck trof De Bruyne Lippens levend maar in slechte gezondheid aan. In de daaropvolgende dagen vielen de troepen van Dhanis en Sheerflinck de Arabo-Swahili troepen aan, waarvan een deel zich terugtrok naar Kassongo en als vergelding Lippens en De Bruyne doodde.

De vroegere Schapenkopstraat omgedoopt werd tot de Sergeant De Bruynestraat

In 1922 vroegen de bewoners van de vroegere Schapenkopstraat in Anderlecht een naamsverandering voor hun straat aan, die omgedoopt werd tot de Sergeant De Bruynestraat.

In een brief aan de gemeente Anderlecht hebben de inwoners hun verzoek gebaseerd op het feit dat "deze onbeduidende benaming (verwijzend naar de straatnaam "schapenkop"), die door niets gerechtvaardigd wordt en op geen enkel moment verband houdt met de plaatselijke geschiedenis, doet denken aan een steegje zonder enig belang en doet afbreuk aan hun gebouwen of het belang van hun bedrijf (...). Er is op dit moment geen gebrek aan geschriften om te illustreren en zij (de inwoners) zijn ervan overtuigd dat u (het college) hun verzoek zult inwilligen door deze verkeersader de naam te geven van een weldoener van de mensheid.

De werkgroep, die in 2017 door de gemeente Anderlecht werd opgericht, benadrukt dat het, in tegenstelling tot wat de inwoners beweerden, wel degelijk om een toponiem gaat dat verbonden is met de geschiedenis van Kuregem. "Schapenkop" is de naam van een oude herberg die zich op deze plaats langs de Bergensteenweg bevond.

Het is belangrijk te benadrukken dat sergeant De Bruyne weliswaar gestorven is bij de uitoefening van zijn militaire plicht tegenover de koloniale staat, maar in geen geval met het oog op het bijbrengen van beschaving aan de bevolking. Bovendien stond de kolonie ten tijde van het overlijden van de sergeant nog bekend als de Onafhankelijke Congostaat.

Deze twee fouten benadrukken de echte beweegredenen van de koloniale propaganda van die tijd, die de kolonisatie-missie van Leopold II veredigde als een beschavingsmissie, maar in werkelijkheid was het voornaamste belang van deze kolonisatie economisch.

Met de medewerking van het Collectief Koloniaal Geheugen, Bekushinta vzw, Change vzw en de Dienst Patrimonium en Landschappen van de gemeente Anderlecht.

Op initiatief van Julien Milquet, schepen van Internationale Betrekkingen, Met de steun van Fabrice Cumps, burgemeester, en de leden van het schepencollege van Anderlecht.

Anderlecht

107

Plus d'infos ?
Sommeil!

Meer info?
Sommeil!

Avec la collaboration du Collectif Mémoire coloniale de l'aval/Bekushinta, de l'asbl Change et du service Patrimoine et sites de la commune d'Anderlecht.

À l'initiative de Julien Milquet, Echevin des Relations Internationales, Avec le soutien de Fabrice Cumps, Bourgmestre, et des membres du collège échevinal d'Anderlecht.